

A Biblia egyedi volta

SZOMBAT DÉLUTÁN

**E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 49:8-12; 5Mózes 32:45-47;
Ézsaiás 53:3-7; 1Korinthus 15:3-5, 51-55; Róma 12:2**

„Lábam előtt mécses a te igéd, ösvényem világossága” (Zsolt 119:105, RÚF).

A Biblia egyedi, hiszen hatvanhat könyvből áll, amelyeket negyvennél is több szerző, három kontinensen (Ázsia, Afrika és Európa), jó ezeröttszáz éven át írt. Nincs más, hozzá fogható szent vagy vallási könyv. Nem is csoda, hiszen ez Isten Igéje!

A Krisztus utáni első négy évszázadból az Újszövetségnek több mint huszonnégyezer-hatszáz kézirata maradt fenn. Plátón eredeti kézírataiból hét van, Hérodotoszéból nyolc, Homérosz *Iliásának* pedig több mint kétszázhatvanhárom példánya maradt fenn. Tehát az Újszövetség szövegének pontosságát erős bizonyítékok támasztják alá.

Ismereteink szerint a Biblia volt az első könyv, amit lefordítottak, az első nyomtatott könyv a nyugati világban, és az első, amit annyi nyelven adtak ki, hogy ma a föld népességének 95%-a olvashatja.

Tartalmát és üzenetét tekintve is egyedi a Szentírás: Isten megváltó tevékenységét követi nyomon a történelemben. Felvázolja az Úr jövőbeli terveit, örök birodalmát, és összefonódik a próféciával. A Biblia Isten *élő* Szava, ugyanis Jézus megígérte, hogy Isten Lelke, aki a Szentírást ihlette (2Tim 3:16-17), a mai hívők számára is elérhető. Ő vezet el minden igazságra, miközben tanulmányozzuk az Igét (Jn 14:16-17; 15:26; 16:13).

ISTEN ÉLŐ IGÉJE

Általában az ember utolsó szavait tartják a legfontosabbnak. Mózes, a Biblia első öt meghatározó könyvének az írója közvetlenül a halála előtt egy éneket énekelt a népnek (5Móz 31:30–32:43).

Olvasd el 5Móz 32:45-47 verseit! Mózes mit mond Isten Igéjéről? Milyen erővel bírt az Írás az ígéret földje határán álló héberek életében?

Mózes utolsó szavaiban erős buzdítást találunk. Az emberek szívét Isten Igéjére hangolva arra intette őket, hogy egész életükben figyeljenek Istenre és az Ő akaratára. Amikor erre megtanítják a gyermekeiket, minden nemzedék továbbadja Isten szövetséges megváltási tervét az utána következőknek. Figyeljük meg, hogy nem válogathattak a kijelentések között, hanem engedelmeskedniük kellett, azaz meg kellett tartaniuk „ennek a törvénynek valamennyi igéjét” (5Móz 32:46, RÚF)!

A földi történelem végén Istennek lesz egy népe, amely a teljes Szentírás-hoz hűséges. Ők azok, aki „megtartják az Isten parancsait, akiknél megvan Jézus bizonyágtétele” (Jel 12:17, RÚF). Hűségesen ragaszkodnak a Biblia tanításaihoz, nemcsak azért, mert így gazdagabb lesz a földi életük, hanem azért is, mert majd örökké élhetnek abban az országban, amelyet Jézus készít nekünk (Jn 14:1-3).

Olvasd el Jn 1:1-5, 14 és 14:6 verseit! Mit tanítanak ezek az igehelyek Jézusról és az örök életről? Milyen kapcsolat van az Ige testté létele és a Szentírás kinyilatkoztatása, ill. ihletettsége között?

Jézus a teljes Szentírás középpontja és célja. Ószövetségi ígérek teljesedtek be testben való megjelenésével, a Messiás földre jövetelével. Nem csupán igazolja a Szentírást az, hogy Ő élt, meghalt és újra él, hanem még sokkal többet mond: teljesen új valóságban, az örök élet hatalmas ígérét adja.

Olvasd el újra 5Móz 32:47 versét! Tapasztaltad már, hogy az Isten Igéjének való engedelmesség „nem üres beszéd”? Miért nem hiábavaló az Istenbe vetett hit és az Igéje iránti engedelmesség?

KIK ÉS HOL ÍRTÁK A BIBLIÁT?

A szerzők, a helyszínek és a hátterek sokfélesége egyaránt erős bizonyosság arra, hogy Isten tettei éppen olyan változatosak a történelemben és üzenete közvetítésében, mint amennyire kulturálisan sokszínű a célközönség.

Mit mondanak el a következő igehelyek a Biblia íróiról és a körülményeikről? 2Móz 2:10; Jer 1:1-6; Dán 6:1-5; Ám 7:14; Mt 9:9; Fil 3:3-6; Jel 1:9

A Bibliát olyan emberek írták, akik különböző háttérből és eltérő körülmények közül származtak. Egyesek királyi palotában, mások börtönben vagy fogságban voltak, megint mások pedig misszióútvonalon hirdették az evangéliumot. Eltérő volt a képzettségük: Mózes például királyi neveltetésben részesült, Dánielt pedig arra tanították, hogy magas beosztásban szolgáljon. Mások egyszerű pásztorként éltek. Akadtak közöttük nagyon fiatalok, de előrehaladott korúak is. A különbözőségek ellenére egy közös volt bennük: Isten elhívta és a Szentlélek ihlette őket, hogy népe számára üzeneteket írjanak, bárhol és bármikor is éltek.

Egyes bibliai írók a saját szemükkel látták azt, amiről beszámoltak. Mások személyesen, nagy alaposággal kutatták az eseményeket, körültekintően használtak fel meglévő feljegyzéseket (Józs 10:13; Lk 1:1-3). Azonban a Biblia minden egyes része ihletett (2Tim 3:16). Ezért jelenti ki Pál, hogy „amit korábban megírtak, a mi tanításunkra írták meg, hogy az Írásokból türelmet és vigasztalást merítve reménykedjünk” (Róm 15:4, RÚF). Isten, aki megalkotta az emberi nyelvet, lehetővé teszi, hogy kiválasztott emberek ihletett gondolatokat emberi szavakba öntve közvetítsenek, megbízható és szavahihető formában.

„Istennek tetszett, hogy igazságát emberi eszközök útján közölje a világgal, és Szentlelke képessé és alkalmassá tett embereket erre a munkára. Ő irányította gondolataikat mondani- és írnióljuk kiválasztásakor. A kincset földi edényekbe rejtette, de az így is mennyei kincs” (*Szemelvények Ellen G. White írásaiból*. 1. köt., Budapest, 1999, Advent Kiadó, 24. o.).

Számos író sokféle összefüggésben írt, mégis ugyanaz az Isten nyilatkoztatta ki magát általuk. Hogyan igazolja ez is Isten Igéjének a hitelességét?

A BIBLIA MINT PRÓFÉCIA

A Biblia minden más ismert vallási műtől különbözik, mivel tartalmának mintegy 30%-át próféciaik és prófétai írások teszik ki. A bibliai világnézetben központi a próféciaik szerepe, mint ahogy az időben való teljesedésüké is, mivel a történelemben cselekvő Isten ismeri a jövőt és ki is jelentette azt a prófétáinak (Ám 3:7). A Biblia nemcsak élő, történelmi Ige, hanem *prófétai* Ige is.

Hogyan közlik az alábbi igehelyek a Messiás eljövetelének részleteit?

1Móz 49:8-12 _____

Zsolt 22:13-19 _____

Ézs 53:3-7 _____

Dán 9:2-27 _____

Mik 5:2 _____

Zak 9:9 _____

Mal 3:1 _____

Legalább hatvanöt közvetlen messiási jövendölés található az Ószövetségben, sőt még sokkal több is, ha a tipológiai utalásokat is hozzávesszük (a tipológia azt tanulmányozza, miért tekinthetők Jézusra utaló minipróféciaiknak az ószövetségi szertartások, mint például az áldozatok). E próféciaik olyan konkrét részleteket közölnek, mint „*Nem távozik Júdából a jogar*” (1Móz 49:10, RÚF); a Messiás a júdeai Betlehemben születik meg (Mik 5:2); „*Utált és az emberektől elhagyatott volt*”; megverték, hamisan vádolták, mégsem szólt a maga védelmében (Ézs 53:3-7); a kezét és a lábát átszegezik, sorsot vetnek a ruháira (Zsolt 22:13-19). Az ószövetségi próféciaik isteni ihletettségét bizonyítja, hogy a jövendölések pontosan teljesedtek Jézus életében, halálában és feltámadásában. Ez is jelzi, hogy Ő valóban az, akinek mondta magát – másokkal egybehangzóan. A régmúlt prófétáit követve szintén megjövendölte a saját halálát és feltámadását (Mt 17:22-23; Lk 9:21-22), Jeruzsálem pusztulását (Mt 24:1-2) és a második adventet (Jn 14:1-3). A Biblia tehát előre szólt a Messiás testet öltéséről, haláláról és feltámadásáról, és ezek teljessége bizonyítja az Ige megbízhatóságát.

Milyen érvekkel támasztod alá, hogy hiszel Jézusban és értünk vállalt halálában? Beszélj erről a csoportoddal! Miért olyan meggyőzőek a bizonyítékok?

A BIBLA MINT TÖRTÉNELEM

Más „szent” könyvekkel összehasonlítva a Biblia azért egyedi, mert a történelembe ágyazódik. Ez azt jelenti, hogy nem csupán egy ember (pl. Konfucius vagy Buddha) filozofikus gondolatait közli, hanem feljegyzi Istennek a konkrét célok felé haladó, történelmi cselekedeteit. E célok pedig a következők: 1) a Messiás ígérete és 2) Jézus második adventje. A zsidó-keresztény hitnek sajátos vonása a történelmi cél felé haladás, szemben más világnézetek ciklikus felfogásával, az ókori egyiptomi vallásoktól egészen a mai keleti vallásokig.

Olvasd el Róm 8:11, 1Kor 15:3-5, 51-55 és 1Thessz 4:14 verseit! Krisztus feltámadásának történelmi igazságán túl személyesen nekünk mit jelent még ez?

A négy evangélium és Pál bizonyossága szerint Jézus meghalt, eltemették, testben feltámadt a halottaiból és különböző emberek előtt megjelent. Mindezt megerősítik azok a szemtanúk is, akik a sírba helyezték, majd később a sírt üresen találták. Voltak, akik utána megérintették Jézust és együtt ettek vele. Mária Magdolna, Mária (Jézus anyja) és még más asszonyok is látták a feltámadt Krisztust. Tanítványok beszéltek vele az Emmaus felé vezető úton. Megjelent nekik, amikor a nagy misszióparancsot adta. Viszont ha elutasítjuk a Szentírás tanúságát – írja Pál –, akkor „hiábavaló” a prédikálásunk és a hitünk is (1Kor 15:14). Más angol fordítások szerint „*nulla és üres*” (REB) vagy „*hasznavehetetlen*” (NIV). „*Valóban feltámadt az Úr*” (Lk 24:34, RÚF) – állították a tanítványok. A görög „*ontosz*” szó arra utal, hogy valami tényleg megtörtént: „*valóban*”, „*biztosan*” vagy „*bizonyosan*”. A tanítványok tanúsítják, hogy „*valóban feltámadt az Úr*”. Krisztusról azt is olvassuk, hogy Ő „*az elhunytak zsengeje*” (1Kor 15:20, RÚF). Történelmi tény, hogy Krisztus testben feltámadt a halálból, ma is él. Ez a garancia arra, hogy mások ugyanúgy feltámadnak majd, mint Ő. A megigazult hívőkről azt jelenti ki az Írás, hogy „*Krisztusban is mindnyájan életre kelnek*” (1Kor 15:22, RÚF). Az itt előforduló kifejezés jövőbeli teremtői tette utal, amikor mindazok, akik „*Krisztuséi*”, akik hűségesek maradnak hozzá, feltámadnak „*az ő eljövetelekor*” (1Kor 15:23), „*az utolsó trombitaszóra*” (1Kor 15:52).

Miért központi része a hitünknek a feltámadás ígérete, különösen mivel a halál olyan, mint az alvás? Miért volna valóban „hiábavaló” a hitünk e nélkül?

AZ IGE ÁTFORMÁLÓ EREJE

Olvasd el 2Kir 22:3-20 szakaszát! Miért szaggatta meg a ruháját Jósias király? Hogyan változtatta meg nemcsak őt, hanem Júda egész nemzetét az, amit megtaláltak?

Kr. e. 621-ben, Jósias 25 éves korában Hilkijjá főpap megtalálta „a törvénykönyvet”, amely minden bizonnyal Mózes öt könyve lehetett, pontosabban *Mózes ötödik könyve*. Ez a tekerecs elveszett edesapja, Ámón és a leggonoszabb király, Manassé uralkodása idején, aki Jósias nagyapja volt. Ekkoriban Baált, Asérát és az ég minden seregét imádták (lásd 2Kir 21:3-9). Amint Jósias tudomást szerzett a szövetség feltételeiről, nagy szomorúságában megszaggatta a ruháit, mert rádöbbsent, hogy milyen messze került ő és a nép az igaz Isten imádatától. Az egész országban azonnali reformintézkedésekbe kezdett, leromboltatta a magaslatokat és megsemmisíttette az idegen istenek szobrait. Végül csak egyetlen istentiszteleti hely maradt Júdában: Isten temploma Jeruzsálemben. A Szentírás megtalálása meggyőződést, megtérést és átfformáló erőt hozott. Ez a változás Jósiással kezdődött, majd egész Júdára elhatott.

Hogyan fejezi ki a Biblia, hogy életet megváltoztató erővel bír és az üdvösség útját mutatja meg? Olvasd el Jn 16:13, 17:17, Róm 12:2 és Zsid 4:12 verseit!

A Biblia életet megváltoztató erejének egyik legerősebb bizonyítéka egy ember megváltozott élete. A bűnön és romlottságon áthatva az Ige megmutatja valós emberi természetünket, és azt is, hogy szükségünk van a Megváltóra.

Történelemben ágyazott, próféciával átítatott, különleges könyv a Biblia, életet átfformáló erővel bír, tehát csak sajtáságos módon szabad értelmezni. Ne úgy olvassuk, mint egy közönséges iratot! Isten *élő* Igéjét az *élő* Krisztus fényében kell értelmezni! Ő megígérte, hogy elküldi Lelkét, aki „*elvezérel majd titeket minden igazságra*” (Jn 16:13). A Bibliában, Isten igazságának kinyilatkoztatásában benne vannak a magyarázatának elvei is. Ezeket akkor fedezhetjük fel, ha megvizsgáljuk, hogyan használták a Szentírást annak írói, és miként vezette őket, amikor engedték, hogy az Ige önmagát értelmezze.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 2013, Advent Kiadó, „A Szentírás védőbástya” c. fejezet, 509-516. o.; *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „*Ne nyugtalankodjék a ti szívetek*” c. fejezet, 569-589. o.

„Ígéje által Isten az emberekre bízta azt az ismeretet, amely szükséges az üdvösséghez. A Szentírást Isten akaratának hiteles, tévedhetetlen kinyilatkoztatásaként kell elfogadnunk. A Szentírás a jellem mércéje, a tanításaink zsinórmértéke és tapasztalataink próbaköve” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 2013, Advent Kiadó, 10. o.).

Sokan adták az életüket azért, mert magasra emelték Isten Igéjét és hűségesek maradtak hozzá. Egy angol lelkész, Dr. Rowland Taylor is így járt, aki I. Mária (vérengző Mária) angol királynő uralkodása idején az ellen tiltakozott, hogy körzetében, az angliai Hadley-ben bevezessék a katolikus misét. A Szentíráshoz való hűsége miatt kiátkozták az egyházból, nevetség tárgyává tették. Ekkor személyesen Winchester püspökéhez, Anglia főkancellárjához fellebbezett, aki azonban börtönbe vettette és máglyahalálra ítélte. 1555-ben, közvetlenül a halála előtt ezt mondta:

„Jó emberek! Semmi mást nem tanítottam nektek, csak Isten szent Igéjét és azokat a tanításokat, amelyeket Isten áldott könyvéből, a szent Bibliából vettem. Ma azért vagyok itt, hogy ezt a véremmel pecsételjem meg” (John Foxe: *The New Foxe's Book of Martyrs*. Átdolgozta: Harold J. Chadwick, North Brunswick, NJ, 1997, Bridge-Logos Publishers, 193. o.). Dr. Taylor az 51. zsoltárt mondogatta, míg meggyújtották a tüzet.

BESZÉLJÜK MEG!

- 1) **Hogyan igazolják a próféciaák a Biblia isteni eredetét? Hogyan erősítik hitünket a beteljesedett próféciaák?**
- 2) **Miért különösen meggyőzőek Jézus Messiás-voltának bizonyítékai? Ez utalás a keddi tanulmány végén feltett kérdésre.**
- 3) **Jézus és az apostolok szilárdan hittek a Szentírás hitelességében és isteni eredetében. Hányszor utalt Jézus a Szentírásra és arra, hogy az Írásnak be kell „teljesednie” (lásd Mt 26:54, 56; Mk 14:49; Lk 4:21; Jn 13:18; 17:12)? Tehát ha ennyire komolyan vette a Szentírást (az Ő esetében az Ószövetséget), különösen a próféciaák teljesedésének vonatkozásában, akkor mi hogyan viszonyuljunk a Bibliához?**

AZ IGAZSÁG ÖVE

„Álljatok hát elő, körülövezvén derekatokat igazlelkűséggel...” (Ef 6:14).

„Nincs más védelem a gonoszság ellen, csak az igazság. Egyetlen ember sem állhat ki szilárdan az igazságért, akinek szívében nem kap helyet az igazság. Csupán egyetlen hatalom létezik, ami állhatatossá tehet és meg is tarthat úgy – Isten hatalma, amit Krisztus kegyelme által tulajdonít nekünk.

Az egyházban sokan biztosra veszik, hogy értik, miben hisznek, ám amíg valami küzdelem nem jelentkezik, nem ismerik fel saját gyengeségeiket. Ha távol kerülnek a hasonló hitet vallóktól és egyedül kell megállniuk, egyedül kell megmagyarázniuk hitüket, meglepetten tapasztalják, hogy gondolataik mennyire zavarosak azzal kapcsolatban, amit igazságként fogadtak el...

Az Úr mindenkit szólít, aki Igéjében hisz, hogy ébredjen fel álmából. Értékes, időszerű világosságot kaptunk, a Biblia igazsága az, ami bemutatja az előttünk álló veszélyeket. Ennek a világosságnak a Szentírás komoly tanulmányozására kell vezetnie bennünket, és a lehető legszigorúbban meg kell vizsgálnunk elfogadott álláspontunkat... A hívők ne hagyatkozzanak feltételezésekre és rosszul meghatározott elképzelésekre az igazság lényegét illetően! Hitüknek Isten Igéje szilárd alapján kell állnia, hogy amikor a próba ideje elérkezik... reménységüknek indokait bemutathassák...

Az igazság szilárd alapon áll az örökkévaló Sziklán – az alapon, amit semmilyen vihar nem mozdíthat el... Ne eresszük le az igazság zászlaját... az utolsó időre vonatkozó komoly igazságot ne vegyítsük semmi mással, ami elrejténé hitünk sajátos jellemzőit” (Ellen G. White: *God’s Amazing Grace*. 29. o.)!